

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת אלון שוסטר

פ/25/5871

הצעת חוק העונשין (תיקון – הגדרת סוכן חוץ), התשפ"ה–2025

1. תיקון סעיף 114 בחוק העונשין, התשל"ז–1977¹, בסעיף 114(ג), במקום "מדינת חוץ" יבוא "ישות מדינית זרה כהגדרתה בסעיף 36 לחוק העמותות, התש"ם–1980²."

דברי הסבר

עבירת "מגע עם סוכן חוץ" נועדה לאסור על פעילות של מסירת מידע סודי, או מסירת מידע שעלול לסכן את ביטחון המדינה, לגורמים זרים. הגדרת "סוכן חוץ" כנוסחה היום היא הגדרה ארכאית, שאינה הולמת את מאפייני הזירה הבין-לאומית שישראל מתמודדת עמה.

בשנת 1979 תוקן סעיף 114 לחוק העונשין, התשל"ז–1977, במסגרת תיקון מס' 5 לחוק האמור, בעקבות הערת בית המשפט העליון בע"פ 191/77 מדינת ישראל נ' לודוינה אנה מריה בת גרלד יאנסן (ניתן ביום 31.7.1978) על דבר השתנות העיתים ומאפייני סוכני החוץ ששירותי הביטחון מתמודדים עמם. בתיקון הנ"ל נוסף אל הגדרת העבירה גם מגע עם נציג של "ארגון מחבלים", בנוסף לנציגי מדינות. בימינו נוספו לזירה הבין-לאומית גורמים נוספים, כגון הרשות הפלסטינית (שאיננה מדינה ואיננה מוגדרת ארגון מחבלים), האיחוד האירופי (שאיננו מדינה), וכן גורמים בין-לאומיים ותאגידיים שונים המייצגים מדינות או פועלים בשליחותם. גם סוגי האיומים השתנו, ודי להזכיר את איום הסייבר האורב לפתחה של מדינת ישראל לעיתים לא מצד גורמים מדינתיים אלא מצד תאגידיים מסוגים שונים.

התיקון המוצע נועד להתאים את העבירה למאפיינים המתחדשים של הזירה הבין-לאומית. לשם כך מוצע לאמץ, תחת המונח "מדינת חוץ", את הגדרת "ישות מדינית זרה" שבחוק העמותות, התש"ם–1980. הגדרה זו כוללת גם ארגון או חבר של מדינות זרות או גופים זרים, אורגנים של מדינות זרות, רשויות מקומיות או שלטוניות של מדינות זרות, הרשות הפלסטינית, וכן תאגידיים שהוקמו על ידי הגופים הללו, המוחזקים על ידם או הממומנים על ידם.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים על ידי חבר הכנסת יואב קיש וקבוצת חברי הכנסת (פ/5905/20), על שולחן הכנסת העשרים ושלוש ועל שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חבר הכנסת אבי דיכטר וקבוצת חברי הכנסת (פ/2111/23 ; פ/3616/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אבי דיכטר וקבוצת חברי הכנסת (פ/389/25) ועל ידי חברת הכנסת שרון מרים השכל (פ/390/25). הצעת החוק זהה לפ/390/25 ולא לפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ז' בסיוון התשפ"ה (03.06.2025)

¹ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.
² ס"ח התש"ם, עמ' 210.